

## **Nr 69.**

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om rätt att använda obligationer med 4 procent ränta tillhörande svenska statens andra försvarslån såsom betalningsmedel vid erläggande av arvsskatt; given Stockholms slott den 7 februari 1941.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om rätt att använda obligationer med 4 procent ränta tillhörande svenska statens andra försvarslån såsom betalningsmedel vid erläggande av arvsskatt.

**GUSTAF.**

*Ernst Wigforss.*

**Förslag**

till

**förordning om rätt att använda obligationer med 4 procent ränta tillhörande svenska statens andra försvarslån såsom betalningsmedel vid erläggande av arvsskatt.**

Härigenom förordnas, att vad i förordningen den 4 oktober 1940 (nr 860) om rätt att använda försvarsobligation såsom betalningsmedel vid erläggande av arvsskatt, m. m. är stadgat beträffande obligation tillhörande svenska statens försvarslån av den 1 maj 1940 skall gälla jämväl sådan till svenska statens andra försvarslån av den 15 januari 1941 hörande obligation, som löper med 4 procent ränta.

---

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 1941.

---

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:  
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7  
februari 1941.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Enligt förordning den 4 oktober 1940, nr 860, skall obligation tillhörande svenska statens försvarslån av den 1 maj 1940 (*försvarsobligation*) till nominella kapitalbeloppet gälla såsom betalningsmedel vid erläggande av arvsskatt, dock högst för det belopp vartill skatten av myndighet, som verkställer stämpelbeläggning eller eljest uppbär arvsskatt, beräknas uppgå. I en samtidigt utfärdad kungörelse, nr 861, har Kungl. Maj:t med stöd av i förordningen givet bemyndigande förordnat, att vid erläggande av arvsskatt i dödsboet efter någon, som blivit i statsskuldboken inskriven såsom ägare till försvarsobligation, av riksgäldskontoret utfärdat certifikat över inskrivningen skall under vissa förutsättningar gälla lika med själva obligationen.

Såsom skäl för införande av rätt att erlägga arvsskatt medelst försvarsobligationer anfördes vid framläggandet av den proposition (nr 8) till 1940 års urtima riksdag, som låg till grund för förordningen, i huvudsak följande. Med hänsyn till den stora spridning, som försvarsobligationerna vunnit hos allmänheten, vore det berättigat antaga, att de skulle finnas bland tillgångarna i flertalet av de dödsbon, som hade att erlägga arvsskatt. I många av dessa dödsbon komme försvarsobligationerna att utgöra en förhållandevis stor del av de likvida tillgångarna. För bodelägarerna skulle det därför vara av stor betydelse att få betala arvsskatten, helt eller delvis, med försvarsobligationer, om dessa därvid finge gälla för nominella värdet, vartill de ju i regel inköpts. Rätten att erlägga arvsskatt medelst försvarsobligationer borde emellertid icke begränsas till obligationer, som funnes i dödsboet, utan betalning borde få ske jämväl med obligationer, som av bodelägarerna uppköptes från annat håll. Funnes bland tillgångarna i dödsbo icke försvarsobligationer eller försloge icke befintliga försvarsobligationer till arvsskatten, skulle bodelägarerna därför, om obligationerna noterades under pari, finna med sin fördel förenligt att söka förvärva sådana för att använda dem vid skattens erläggande. Genom denna efterfrågan, som kunde förväntas bliva ganska stor, skulle kursen å försvarsobligationer få ett avsevärt stöd.

Rätten att använda försvarsobligationer för ifrågavarande ändamål har i icke ringa utsträckning utnyttjats. Från den 1 november 1940, då förordningen trädde i kraft, till och med den 31 januari 1941 ha såsom likvid för arvsskatt till generalpoststyrelsen inlevererats försvarsobligationer till ett sammanlagt belopp å c:a 1,460,000 kronor. Till jämförelse kan anföras, att arvsskatten under åren 1937—1939 utgjorde respektive c:a 34, 24 och 37 miljoner kronor.

Departements-  
chefen.

Då numera utbjudits ett nytt försvarslån — svenska statens andra försvarslån av den 15 januari 1941 — har jag funnit det böra tagas under övervägande, huruvida icke jämväl till detta lån hörande obligationer borde få användas för betalning av arvsskatt på samma villkor, som gälla i fråga om 1940 års försvarsobligationer. Av de nya obligationerna ha utgivits två typer, en med 4 procent ränta samt en annan med 3 procent ränta och vinstutlottning (premieobligation).

Vad angår obligationerna av den förstnämnda typen synas de skäl som i fråga om 1940 års försvarsobligationer föranlett införandet av rätten att betala arvsskatt med obligationer vara i full utsträckning tillämpliga. Beträffande åter de i emissionen ingående premieobligationerna skulle en tillämpning å dem av de i förordningen den 4 oktober 1940 meddelade föreskrifterna medföra vissa tekniska svårigheter. Sålunda skulle — för undvikande av alla tvister rörande bättre rätt till vinst — premieobligationerna icke kunna mottagas såsom likvid under utlottningsperioderna. Från riksgäldskontorets synpunkter torde det för övrigt vara mindre lämpligt, att riksgäldskontoret självt för de förtidsinlösta obligationerna deltog i vinstutlottningarna. För dem som av hänsyn till den särskilda vinstmöjligheten förvärva premieobligationer torde dessutom obligationsinnehavet i regel icke bli av den omfattning att det skulle innebära en mera avsevärd lättnad för dödsbodelägarerna att få använda obligationerna för gäldande av arvsskatten. För premieobligationerna torde också kursen i mindre grad än beträffande obligationerna med 4 procent ränta vara i behov av stöd genom åtgärder av förevarande slag. Jag har därför funnit mig böra stanna vid att föreslå en utvidgad tillämpning av föreskrifterna i 1940 års förordning allenast beträffande de till 1941 års försvarslån hörande obligationerna, som löpa med 4 procent ränta.

I anslutning till det anförda har inom finansdepartementet uppgjorts förslag till *förordning om rätt att använda obligationer med 4 procent ränta tillhörande svenska statens andra försvarslån såsom betalningsmedel vid erläggande av arvsskatt*. Enligt förslaget skall förordningen träda i kraft den 1 juni 1941, då försäljningen av obligationerna senast skall vara avslutad.

Under åberopande av det anförda hemställer härafter föredragande departementschefen, att förenämnda författningsförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

*R. Borgström.*

---